

NCJ in perspectief

2023

NCJ

Preventie

Onderzoek

Interventies

Zorg redt levens, preventie generaties

2023: een actief en uitnodigend NCJ

Als we iedereen betrekken, zijn we allemaal betrokken

Het NCJ werd op vele manieren bezocht, gelezen, gezien en gehoord in 2023.
Een beknopt overzicht van onze online aanwezigheid:

NCJ.nl

- **648.406** weergaven
- **172.449** websitegebruikers

Best bezochte pagina:
[Van Wiechen kenmerken](#)
(36.385 weergaven)

Nieuwsbrief

- **12** edities
- maandelijkse nieuwsbrief + **363** abonnees
- thema nieuwsbrief + **464** abonnees

Over het NCJ

Het NCJ is een preventie-expert en dé bondgenoot voor diegenen die bij willen dragen aan de gezondheid van ieder kind en die schouderschap bieden aan ouderschap. Wij weten dat inzetten op preventie – het actief bevorderen en beschermen van ieders gezondheid – loont. En dat hoe eerder we (gezondheids) problemen in een kinderleven of gezin voorkomen, hoe effectiever dat is.

[Lees meer...](#)

LinkedIn

- **+1.015** volgers (9.410 totaal)
- **8.2%** interactieratio
- bereik **2.310** gemiddeld

YouTube

- **+456** abonnees (879 totaal)
- **189.763** totaal aantal weergaven

NCJ

Preventie

Onderzoek

Interventies

Inspiratie



Webinars

- [Webinar seksuele ontwikkeling](#)
- [Samenwerking JGZ en kinderopvang in webinar 'Taalrijke omgeving stimuleren'](#)
- [Webinarreeks jeugdcriminaliteit](#)



Video's

- [Vakmanschap](#)
- [Alliantie Kinderarmoede](#)
- [VoorZorg voor ouders](#)



Artikelen

- [Hoe ervaren ouders en jeugdigen de NCJ-interventies?](#)
- [10 tips van jongeren voor de JGZ](#)
- [Blog: NCJ-adviseur Merian Bouwmeester 'Lef en een lange adem: een pleidooi voor preventie'](#)
- [De Omwenteling: magazine met inspirerende artikelen](#)

[Bekijk meer in onze inspiratiebibliotheek](#) >

NCJ

Preventie

Onderzoek

Interventies

Preventie: naar veilig, gezond en kansrijk opgroeien voor ieder kind

Voorkomen is vooruitkomen

Een effectieve preventieve aanpak begint zo dicht mogelijk bij kinderen, jongeren en hun gezinnen. Ook in 2023 hebben wij dit op uiteenlopende manieren vormgegeven:

Preventie in de praktijk: normaliseren vóór problematiseren

Wij helpen en stimuleren gemeenten om duurzaam preventiebeleid lokaal vorm te geven.

Onze mijlpalen in 2023:

- Uiteenlopende presentaties, lezingen en workshops in gemeenten.
- Hands-on beantwoording van vragen van gemeenten
- Ondersteuning van de implementatie van het **Landelijk Professioneel Kader** bij 80% van de JGZ-organisaties.
- Kick-off van het **Harry Volker-genootschap**. Dit genootschap zet zich samen met betrokkenen uit het publieke domein in voor het belang van de jeugd: ieder kind verdient het om gezien te worden.
- Samenwerking met Movisie, het Nederlands Jeugd Instituut en Vilans aan IWW (Integraal Werken in de Wijk). Wij zijn voorzitter van het kernteam en de klankbordgroep en bovendien actief in verschillende werkgroepen.
- Publicatie extra uitgave **De Omwenteling** van Onzejeugd.nu. Derde editie (thema: Vakmanschaps- en gemeenschapszin).

Eerste duizend dagen en versterken ouderschap

Onze mijlpalen in 2023:

- Deelname aan stuurgroep, projectteam+, goedestarttafel en landelijke monitor van Kansrijke Start.
- Organisatie **landelijke bijeenkomst** voor coördinatoren/projectleiders Kansrijke Start binnen de JGZ.
- Presentatie uitkomsten **Vragenlijst JGZ en Kansrijke Start**.
- Organisatie expertmeeting rond sterk ouderschap en mede-opsteller visiedocument '**OOK in balans**' (Ouderschap, Opvoeding en Kind ontwikkeling, i.s.m. Pharos, Ministerie van VWS en een expertgroep). 'OOK in balans' reikt gemeenten handvatten aan en wordt ingezet bij leertrajecten en lokale coalities.

NCJ

Preventie

Onderzoek

Interventies

JGZ Live!

Maandelijks online praatprogramma waarin zowel professionals uit het JGZ-veld als andere bondgenoten elkaar ontmoeten en met elkaar verbinden.

Onze mijlpalen in 2023:

- Een jaar lang interdisciplinaire aandacht voor het thema 'Mentale vooruitgang'.
- Alle JGZ Live!-sessies zijn **online terug te kijken**.

Aanpak Schoolverzuim

Onze mijlpalen in 2023:

- Post-corona aanpassing programma en film **'Je Brein de Baas?!'**, een door het RIVM erkend lespakket (4000 downloads).
- Ontwikkeling van 127 Ouder- en jeugdsteunpunten bij de samenwerkingsverbanden passend onderwijs (i.o.v. Ministerie van OC&W).
- Deelname aan de **coalitie Welbevinden**.

Aanpak Kindermishandeling

Onze mijlpalen in 2023:

- Actief in netwerk van aandachtfunctionarissen, inclusief deelname bijeenkomsten op thema's als vechtscheiding en recidivevoorkoming.
- Medewerking aan **artikel** over het omgaan met mishandelende familieleden in Trouw Tijdgeest (verschenen: 21/5/2023).
- Adviseur van de redactieraad van **Augeo Magazine**
- Blog **'Lef en een lange adem: een pleidooi voor preventie'**.

Aanpak Armoede

Onze mijlpalen in 2023:

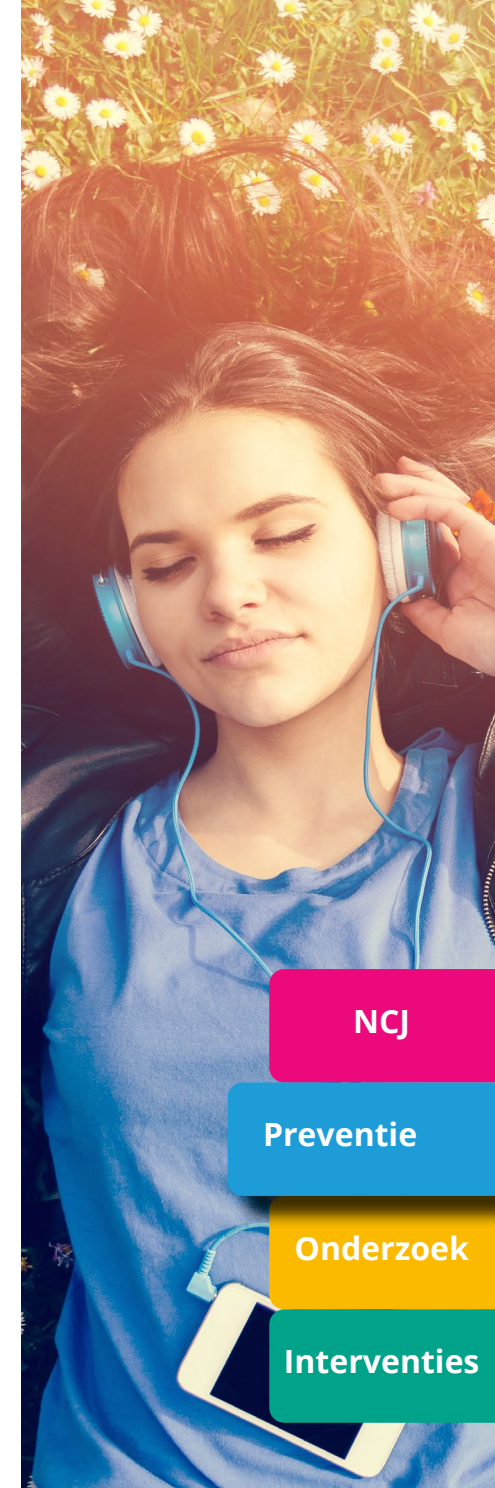
- Participatie in netwerken rond armoede: Kansrijke Start, Commissie Sociaal Minimum, expertgroepen Armoede Ministerie SZW, Child Guarantee Plan en netwerk Kinderrechten.
- Kernpartner **Alliantie Kinderarmoede**.
- Voorzitterschap van netwerk JGZ aandachtfunctionarissen armoede.
- Peiling Geldzorgen.
- Scholing over armoede aan o.a. TNO, JGZ-organisaties en gemeenten.

Richtlijnen JGZ

De JGZ borgt de kwaliteit van haar vakmanschap op basis van Evidence Based Practice richtlijnen. Wij beheren deze JGZ Richtlijnen, coördineren de JGZ-richtlijnenwebsite en treden verbindend op bij de ontwikkeling en implementatie.

Onze mijlpalen in 2023:

- Start **transitie** naar modulaire JGZ-richtlijnen
- Organisatie eerste clusterwerkgroep naar modulaire richtlijnen (thema 'Opvoeden en Ondersteunen').
- Start bouw digitale omgeving voor modulaire richtlijnen.
- Realisatie **nieuwe richtlijnmodule 'Beeldbellen'**.
- Organisatie richtlijnen inspiratie-/ participatiebijeenkomst voor JGZ-doktersassistenten.



NCJ

Preventie

Onderzoek

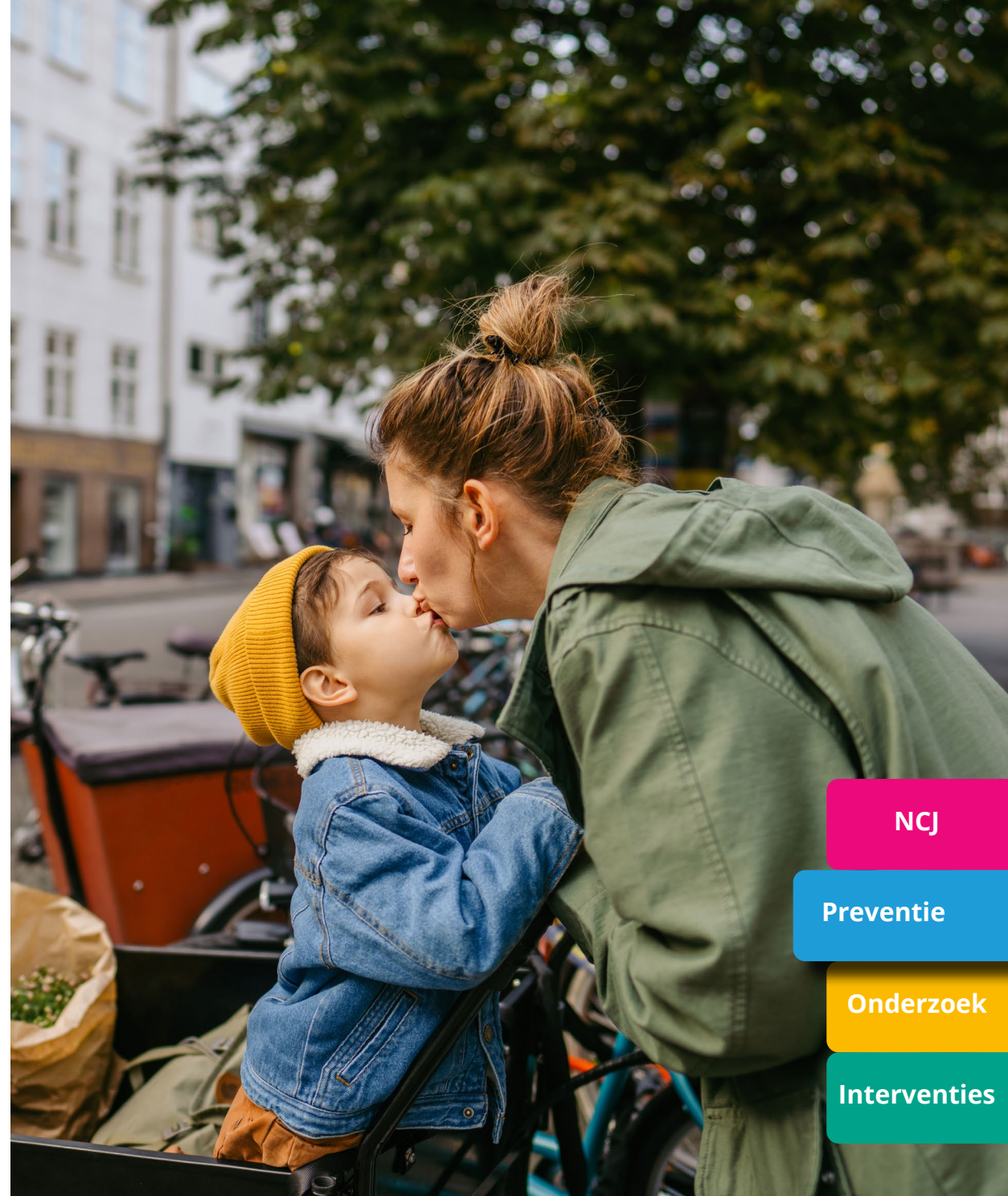
Interventies

Expertisepakket

Met ons Expertisepakket, bestaande uit e-learnings in de JGZ Academie en het JGZ Richtlijnspeel, bieden we JGZ-professionals kennis over de JGZ-richtlijnen en inhoudelijke thema's. Het Richtlijnspeel geeft ons bovendien weer inzicht in de kennis en ervaringen van de professionals.

Onze mijlpalen in 2023:

- 100% dekking: alle JGZ-organisaties zijn abonnee.
- Continue landelijke kennisuitwisseling ten gunste van de doorontwikkeling van het vakmanschap binnen de JGZ.
- Professionals maakten in totaal **15.600 e-learnings**.
- Professionals beantwoordden meer dan 1.984.220 vragen (waarvan 64% correct) in het **Richtlijnspeel**.
- Toevoeging **e-learning richtlijn 'Opsporen Oogafwijkingen' en 'Gezonde School en JGZ'**.



NCJ

Preventie

Onderzoek

Interventies

NCJ Onderzoek: van inzicht naar actie

Op kennis terugvallen om kundig vooruit te komen

Onderzoek deden we ook in 2023, zowel op eigen initiatief als in opdracht voor uiteenlopende organisaties. We combineerden wetenschappelijke inzichten, het vakmanschap van professionals én de ervaringen van kinderen en ouders om regionaal en landelijk inzicht te geven in de gezondheid en gezondheidsomgeving van de jeugd:

JGZ Wetenschapsatelier

In het JGZ Wetenschapsatelier denken JGZ-professionals actief mee in lopend wetenschappelijk onderzoek. Onderzoekers kunnen een sessie van het JGZ Wetenschapsatelier inkopen voorafgaand aan, gedurende en/of bij afsluiting van onderzoeksprojecten ter bevordering van bijvoorbeeld draagvlak, haalbaarheid of verspreiding en implementatie binnen de JGZ.

In 2023 werden er twee sessies georganiseerd:

- JGZ Wetenschapsatelier Van Wiechen Continu (VWC).
- JGZ Wetenschapsatelier Zinnige kennis.

Balansmeter

Sinds 2020 peilen we jaarlijks de balans van ouders via de Balansmeter. Op die manier kunnen we inzicht blijven geven in de draagkracht en draaglast van ouders in Nederland. Zo zagen we in de eerste helft van 2023 dat ouders aan het terugveren waren van de enorme impact die de COVID-19 pandemie op hen heeft gehad. De groep die meer moeite heeft met terugveren bleek echter nog altijd aanzienlijk.

NCJ Platform

In 2023 zijn flinke stappen gezet in de ontwikkeling van ons nieuwe informatieplatform. Op het NCJ platform worden verschillende onderling samenhangende producten, zoals een vragenlijstmodule, onderzoek & monitoring en een gedigitaliseerde workflow van de BasisDataSet JGZ samen ondergebracht in een beveiligde omgeving. De verzamelde data kan hierdoor optimaal ingezet worden ten behoeve van trendanalyses, vroegsignalering, beleidsvorming, zorgkwaliteitsverbetering en transparantie & digitalisering.

Onze mijlpalen in 2023:

- Ontwikkeling **NCJ platform**.
- Eerste output in de vorm van drie peilingen: de Balansmeter, de peiling Melkvoeding en peiling Geldzorgen.
- In ontwikkeling: registratiemodule VoorZorg en Stevig Ouderschap.



NCJ

Preventie

Onderzoek

Interventies

Monitor 'Prenataal huisbezoek door de JGZ'

Het prenataal huisbezoek door de JGZ is sinds 1 juli 2022 bij wet geregeld. De monitor verkent de samenwerking en uitvoering en signaleert aandachtspunten. In juni 2023 werd voor deze verkenning een online vragenlijst uitgezet onder uitvoerend jeugdverpleegkundigen en managers JGZ. Voor verdere duiding van de resultaten volgde hierop een online verdiepingssessie.

De belangrijkste conclusies:

- De implementatie van het prenataal huisbezoek heeft de aandacht van de JGZ.
- De toeleiding en dossiervorming geven aanleiding voor verbetering.
- Gemeenten zouden zich bewuster mogen zijn van hun regierol.

Peiling Geldzorgen

Aan de hand van de peiling Geldzorgen onderzoeken we de mate van geldzorgen binnen Nederlandse gezinnen en onder professionals. Was deze in 2022 nog hoog onder beide groepen, liet peiling 3 in 2023 zien, dat deze zorgen waren afgenomen. Hoewel professionals zich minder zorgen maken over hun eigen financiële situatie, blijven de cijfers over het herkennen en bespreekbaar maken van geldzorgen in gezinnen de aandacht vragen.

Staat van het Gezin

De peiling 'Staat van het Gezin' onderzoekt jaarlijks hoe het gaat met Nederlandse gezinnen. In 2023 voerden we deze peiling samen met Voor Werkende Ouders, Wij Special Media en Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang voor de tweede keer uit. De resultaten werden gepresenteerd aan de minister van SZW en in Nieuwspoot. In de verkiezingsperiode is door politieke partijen flink gebruikgemaakt van de uitkomsten van de peiling.

De belangrijkste conclusies:

- Ouders voelen zich alleen staan. Een ruime meerderheid van de ouders (82%) vindt dat er in de politiek te weinig aandacht is voor gezinsbeleid en een meerderheid (59%) ziet zelfs geen enkele relatie tussen gezin en politiek.
- Veel ouders geven bovendien aan de polarisatie en gebrekkige solidariteit vanuit de samenleving als geheel steeds lastiger te vinden.
- Ouders geven Nederland een 4,6 op het gebied van solidariteit.

Peiling Melkvoeding

De peiling Melkvoeding werd uitgevoerd in opdracht van het Voedingscentrum. De peiling werd ingezet om in kaart te brengen welke melkvoeding ouders hun kind geven en welke zaken bij deze keuze een rol spelen. De resultaten van deze peiling zijn medio 2024 gepubliceerd.



NCJ

Preventie

Onderzoek

Interventies

Stippel-Brigade

De NCJ Stippel-Brigade bestaat uit JGZ-professionals die zich inzetten voor het vertalen van wetenschappelijke kennis naar de praktijk. De Stippel-Brigade wil JGZ-professionals meer handvatten geven voor in de spreekkamer en onderbouwing bieden bij beleidskeuzes. In 2023 is de Stippel-Brigade met maar liefst 13 leden uitgebreid en zijn er 9 publicaties uitgestippeld.

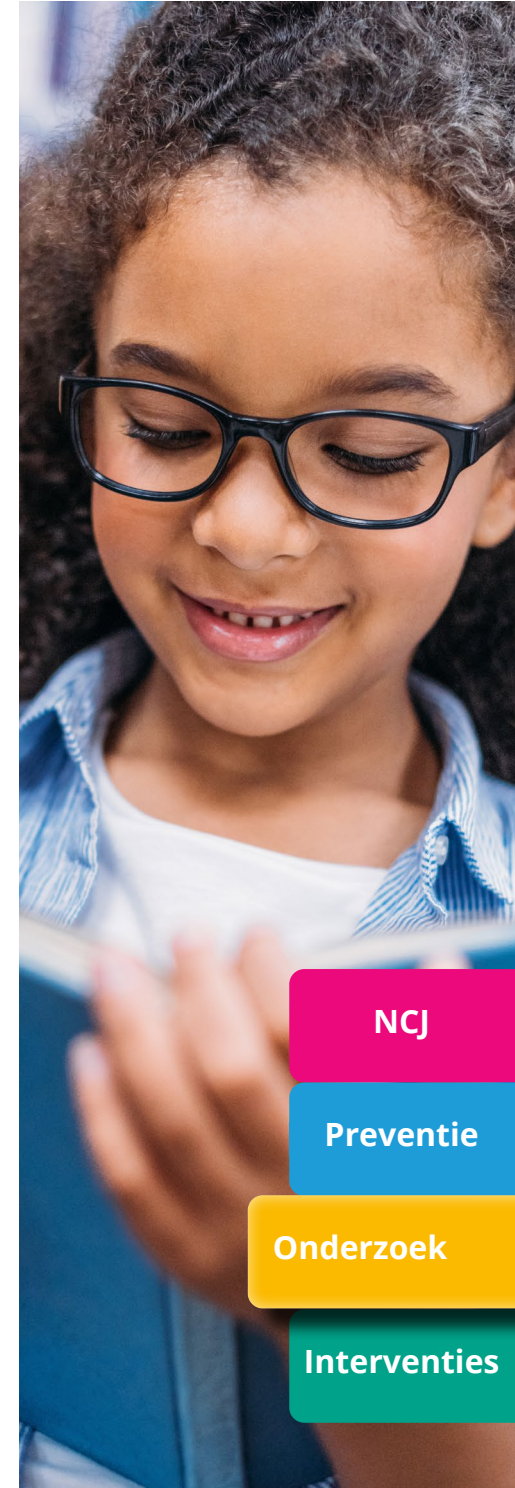


Stageplaatsen

We bieden in toenemende mate stageplaatsen aan hbo-, wo bachelor-, en masterstudenten uit sociale en medische wetenschappen. Zij doen bij ons onderzoekservaring op of werken mee aan een project. In 2023 liepen maar liefst 17 studenten een aantal maanden met ons mee.

Een greep uit de opdrachten en opbrengsten:

- Een arts M&G in opleiding schreef een **blog over SINDA**.
- Een bachelorstudent Sociaal Juridische Dienstverlening aan Saxion Hogeschool onderzocht het **toekomstperspectief van jongeren**.
- Een masterstudent Sociologie van de Universiteit Utrecht onderzocht **signalering bij geldzorgen**.
- Twee stagiaires werkten aan achtergrondinformatie over het voeren van het gesprek met ouders rondom Van Wiechen. Daarover werd het blog '**Handvatten en mooie verhalen: in gesprek met ouders over de Van Wiechenkenmerken**' geschreven.



NCJ

Preventie

Onderzoek

Interventies

Preventie op basis van interventie

Opgroeien: een scheutje steun doet wonderen

Het beste resultaat behalen we door te doen wat werkt! Wij bieden de volgende erkende en bewezen interventies om kinderen, jongeren en ouders te ondersteunen:



De GIZ-gespreksmethodiek (Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoeften) maakt samen beslissen over passende zorg mogelijk, met oog voor de samenhang tussen ontwikkeling, omgeving en opvoeding.

Onze mijlpalen in 2023:

- Toegepast door 24 JGZ-organisaties, 25 integrale teams en 10 geboortezorgorganisaties.
- Vernieuwing basistraining en e-learning.
- Ontwikkeling GIZ-training voor verloskundigen.



Binnen SamenStarten gaan JGZ-professionals op gestructureerde wijze in gesprek met de ouders over de ontwikkeling van het kind in zijn omgeving.

Onze mijlpalen in 2023:

- Toegepast door 7 JGZ-organisaties.
- Besluit: vanaf 2025 stopt het NCJ met het beheer van SamenStarten.



De Spark-methode staat voor Signaleren van Problemen en Analyseren van het Risico bij opvoeden en opgroeien van Kinderen. De gevalideerde interventie maakt vroegtijdige zorg op maat mogelijk.

Onze mijlpalen in 2023:

- Inbeheername van de SPARK-methode en Zorgpad met e-consulten.
- Bij 6 JGZ-organisaties in het pakket.
- Publicatie internationaal artikel over de lange-termijn voorspellende waarde van de SPARK-methode in Child Abuse & Neglect. Hierin is te lezen dat nieuw onderzoek eerdere bevindingen bevestigt en nieuwe kennis heeft opgeleverd.



NCJ

Preventie

Onderzoek

Interventies



Stevig Ouderschap

Stevig Ouderschap ondersteunt gezinnen met een minder makkelijke start. De interventie helpt ouders op basis van huisbezoeken hun zelfvertrouwen en zelfredzaamheid te vergroten en sociale netwerk te versterken.

Onze mijlpalen in 2023:

- Beschikbaarheid toegenomen tot 25 JGZ-organisaties en 196 gemeenten.
- Activiteit toegenomen tot 450 SO-verpleegkundigen in Nederland en het Caribisch deel van het Nederlands Koninkrijk.
- Introductie training over toeleiding naar SO-huisbezoeken via GIZ-gesprek.
- SO-evaluatievragenlijst in gebruik genomen via het NCJ Platform.



MAZL (Meer Aandacht voor Ziek gemelde Kinderen) is een effectieve methodiek voor de aanpak van ziekteverzuim bij scholieren in het primair en voortgezet onderwijs en het mbo.

Onze mijlpalen in 2023:

- Ingezet door 19 JGZ-organisaties.
- **Doorontwikkeling MAZL door breder JGZ-team.**
- Aandacht voor regiebehandelaarschap en werken in een multidisciplinair team: start pilot met inzet van een JGZ-team bij MAZL bij JGZ Almere (september).

VoorZorg

ondersteuning bij zwangerschap
en ontwikkeling

VoorZorg is een intensief huisbezoekprogramma voor (zeer) kwetsbare zwangere vrouwen die te maken hebben met een opeenstapeling van problemen.

Onze mijlpalen in 2023:

- Beschikbaarheid toegenomen tot 24 JGZ-organisaties en 166 gemeenten.
- Activiteit toegenomen tot 132 VoorZorg-verpleegkundigen.
- Ontwikkeling **informatieve animaties** voor professionals, verwijzers en ouders over VoorZorg online.



NCJ

Preventie

Onderzoek

Interventies

Tekst: [TekstAanBod](#)